

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह- ४, पद- ग्राफिक डिजाइन सहायक
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण :	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क : २००
द्वितीय चरण :	(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	पूर्णाङ्क : ५०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination) पूर्णाङ्क : २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, संस्थागत ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न x २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत-छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न x ५ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
				विषयगत-लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न x १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक र अन्तर्वार्ता (Practical & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	१ घण्टा
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more part of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा दुई भन्दा बढी टिप्पणीहरू (Short Notes) सोध्न सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह- ४, पद- ग्राफिक डिजाइन सहायक
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, संस्थागत ज्ञान र सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क)- ५० अङ्क
वस्तुगत (२५ प्रश्न x २ अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान
 - 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, आर्थिक, धार्मिक, सांस्कृतिक र राजनीतिक अवस्थासम्बन्धी जानकारी
 - 1.2 वातावरण, सूचना प्रविधि र खेलकुदसम्बन्धी जानकारी
 - 1.3 समसामयिक राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय गतिविधि
 - 1.4 वातावरण प्रदूषण, सहरीकरण, जनसङ्ख्या वृद्धिका कारण र निवारण
 - 1.5 दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग सङ्गठन सार्कका बारेमा जानकारी
2. संविधान र शासन व्यवस्था
 - 2.1 नेपालका संविधानका विशेषताहरू
 - 2.2 मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त र नीतिहरू
 - 2.3 कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका बीच अन्तरसम्बन्ध
 - 2.4 राज्यशक्तिको बाँडफाँट तथा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका अधिकारहरू
 - 2.5 मानव अधिकार सम्बन्धी अवधारणा
3. सामाजिक तथा आर्थिक मामिलाहरू
 - 3.1 सामाजिक सद्भाव र सामाजिक सद्भाव कायम गर्ने विधिहरू
 - 3.2 नेपालको भौगोलिक, जातीय, भाषिक र सांस्कृतिक विविधता (जनसङ्ख्या, बसोबास, भेषभुषा, चाडपर्व)
 - 3.3 नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, सञ्चार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत) र विकास योजना
 - 3.4 आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
4. संस्थागत ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरू
 - 4.1 सार्वजनिक संस्थानको परिचय, विकास, उपलब्धि र व्यवस्थापन
 - 4.2 गोरखापत्र संस्थानको इतिहास, उद्देश्य, संगठनात्मक स्वरूप, विकासक्रम, वर्तमान अवस्था तथा गतिविधिहरू
 - 4.3 गोरखापत्र दैनिक, गोरखापत्रको अभिलेखीकरण र यसको महत्त्व
 - 4.4 मुद्रण कार्यमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान
 - 4.5 गोरखापत्र संस्थान ऐन, २०१९
 - 4.6 गोरखापत्र कर्पोरेशन नियमावली, २०२१
 - 4.7 गोरखापत्र संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०८२
 - 4.8 विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३ र विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार नियमावली, २०६४
 - 4.9 छापाखाना तथा प्रकाशन ऐन २०४८, नियमावली २०४९
 - 4.10 डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६

खण्ड (ख)- ५० अङ्क
वस्तुगत (२५ प्रश्न x २ अङ्क)

1. Computer Fundamentals
 - 1.1 Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
 - 1.2 Overview of a computer system :
 - 1.2.1 Data and data processing
 - 1.2.2 Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory
 - 1.2.3 Software: Definition; Types of Software; Programming Language & its types
 - 1.3 Concept of Multimedia

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह- ४, पद- ग्राफिक डिजाइन सहायक
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.4 File Management
 - 1.4.1 Physical Structure of the disk
 - 1.4.2 Concept of File and folder
 - 1.4.3 Type of files and file extensions
- 2. Operating System**
 - 2.1 Introduction to Operating System
 - 2.2 Types of Operating System
 - 2.3 Functions of Operating Systems
 - 2.4 Windows Operating System
 - 2.4.1 Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin,
 - 2.4.2 Starting and shutting down Windows
 - 2.4.3 File Management with Windows Explorer
 - 2.4.4 Windows applications: (Control Panel, Character Map, Paint)
 - 2.4.5 Finding files of folders and saving the result
 - 2.4.6 Changing window settings: Adding/Removing programs; Clearing the contents of document menu; Customizing the taskbar; Control panel items
 - 2.4.7 Creating shortcut (icons) on desktop
 - 2.4.8 System tools: disk scanning, disk defragmenter, backup, restore, format
 - 2.5 Linux Operating System and its uses.
- 3. Computer Network**
 - 3.1 Basic Networking: definition, types, and topologies
 - 3.2 Connectivity and media: Network cables and connectors
 - 3.3 Introduction to Network Devices (Hub, Switch, Router, Gateway etc.)
 - 3.4 Network cabling and cable testing
 - 3.5 Familiarity with IP Addressing
 - 3.6 Concept of E-mail/Internet/Extranet/Intranet, World Wide Web (WWW)
 - 3.7 Familiarity with internet browsers (Internet explorer, Firefox, Google Chrome, etc.)
- 4. Cyber Security**
 - 4.1 Introduction to Cyber Security
 - 4.2 Common security threats: Social engineering; Distributed Denial of Services; Viruses, etc.
 - 4.3 Security Mechanisms
 - 4.4 Identity and Access Control
 - 4.5 Use of Firewalls, IDS and IPS
 - 4.6 Email Filtering
 - 4.7 Use of Antivirus Software
- 5. E-Government**
 - 5.1 Managing E-Government
 - 5.2 E-Government strategy
 - 5.3 Emerging issues of E-Government and Implementing of its
 - 5.4 Nepalese E-Government initiative and E-Government master plan of Nepal

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह- ४, पद- ग्राफिक डिजाइन सहायक
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) : ५० अङ्क
(२ प्रश्न X ५ अङ्क) + (४ प्रश्न X १० अङ्क)

1. History of Graphic Design

- 1.1 Knowledge of Graphic Design
- 1.2 History of Graphic Design
- 1.3 The Principles of Graphic Design
- 1.4 Modern Design and Technology (20th century onwards)
- 1.5 Graphic Design use in Media House

2. Fundamental of Graphic Design

- 2.1 General Characteristics
- 2.2 Purpose of Design
- 2.3 Scope of Design
- 2.4 Low of nature
- 2.5 Medium and materials of Graphic Design

3. Applied Art

- 3.1 Introduction about applied arts (based on graphic design)
- 3.2 Differences between painting and graphic design
- 3.3 Popular works in graphic design
- 3.4 general knowledge of press, computer and photography
- 3.5 Dummy, Layout and letter formatting, illustration, Typography, Book cover, Logo, Poster, Calendar, Sticker, Packaging design etc.

4. Varieties of Graphic design

- 4.1 Typography (अक्षरकला)
- 4.2 Layout design (साजसज्जा डिजाइन)
- 4.3 Illustration (दृष्टान्त चित्र)
- 4.4 Logo design (लोगो डिजाइन)
- 4.5 Book Design (पुस्तक/पुस्तिका डिजाइन)
- 4.6 Packaging Design (प्याकेजिङ डिजाइन)
- 4.7 Newspaper/ Magazine Design (पत्र-पत्रिका डिजाइन)
- 4.8 Advertising Design (विज्ञापन डिजाइन)
- 4.9 Poster, CD design (पोस्टर, सिडी डिजाइन)
- 4.10 Calendar design (क्यालेन्डर डिजाइन)
- 4.11 Card design (कार्ड डिजाइन)
- 4.12 Corporate design (कर्पोरेट डिजाइन)
- 4.13 Photography (फोटोग्राफी)
- 4.14 Infographics (इन्फोग्राफिक्स)

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

(२ प्रश्न X ५ अङ्क) + (४ प्रश्न X १० अङ्क)

5. Fundamental Elements of Design

- 5.1 Point/Dot (बिन्दु)
- 5.2 Line (रेखा)
- 5.3 Form, Shape and Size (रूप, आकार)
- 5.4 Colour (रङ्ग)
- 5.5 Light and Shade (उज्यालोपन र छायाँ)
- 5.6 Space (खुला ठाउँ)

6. Fundamental Principles of design

- 6.1 Composition (संयोजन)
- 6.2 Proportion (अनुपात)
- 6.3 Harmony (ऐक्यता)
- 6.4 Balance (सन्तुलन)
- 6.5 Repetition (आवृत्ति)
- 6.6 Variation (विविधता)
- 6.7 Proximity (समिपता)
- 6.8 Emphasis (विशिष्टता)
- 6.9 Contrast (अन्तरभेद)
- 6.10 Gradation (क्रमिकता)
- 6.11 Unity (समानता/एकता)
- 6.12 Alignment (पंक्तिबद्धता)

7. Adobe Illustrator

- 7.1 Introduction of Adobe Illustrator
- 7.2 Creating and Viewing Documents
- 7.3 Working with Pages
- 7.4 Working with Graphics
- 7.5 Formatting and Styles
- 7.7 Working with Tables
- 7.8 Packaging and Printing
- 7.9 Export Illustrator file to other programs

8. Adobe Indesign

- 8.1 Introduction of Adobe InDesign
- 8.2 Creating and Viewing Documents
- 8.3 Working with Pages
- 8.4 Working with Graphics
- 8.5 Character and Paragraph Formatting
- 8.6 Using Styles
- 8.7 Working with Tables
- 8.8 Packaging and Printing

9. Adobe Photoshop

- 9.1 Introduction of Adobe Photoshop
- 9.2 Know about Selection Tools
- 9.3 Know about Clone Stamp and Eraser Tools
- 9.4 Image Retouching (Brightness, Contrast, Color Balance)
- 9.5 Knowledge of file extensions (JPEG, TIFF, PNG, PDF, PSD)
- 9.6 Working with Layer
- 9.7 Layer Style

10. Macromedia Freehand

- 10.1 Introduction of Freehand
- 10.2 Used of Freehand
- 10.3 Creating Pages
- 10.4 Convert path for Text
- 10.5 Attached path of Text and Object
- 10.6 Expert object with EPS Format

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह- ४, पद- ग्राफिक डिजाइन सहायक
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रयोगात्मक परीक्षा योजना
(Practical Examination Scheme)

पूर्णाङ्क : ५०
समय : १ घण्टा

उत्तीर्णाङ्क : २५

१. दिइएको शब्द र तस्विर राखी आकर्षक किसिमको रङ्गीन विज्ञापन बनाउने
२. दिइएको मास्टहेड र शब्दलाई उपयुक्त स्थानमा राखी किताबको कभर डिजाइन गर्ने
३. कुनै एउटा आकर्षक लोगो तयार गर्ने
४. दिइएको डाटाको आधारमा प्रतिशत निर्धारण गरी इन्फोग्राफ तयार गर्ने
५. दिइएको शब्दलाई गोरखापत्रको कोलम साइज अनुसार आकर्षक विज्ञापन बनाउने
६. कुनै २०० शब्द टाइप गर्न दिएर नेपाली र अंग्रेजी टाइपमा शुद्धताको परीक्षण गर्ने
७. दिइएको समाचार र तस्विरका आधारमा गोरखापत्र वा राइजिड नेपालको पेज साइज अनुसार तयार गर्ने